

Column

‘Huawei is wettelijk verplicht mee te werken met de Chinese inlichtingendiensten’

Sergei Boeke is politiek adviseur bij het NAVO hoofdkwartier JSEC in Ulm, Duitsland. Hij schrijft op persoonlijke titel.

Het besluit was een draai van 180 graden en had grote gevolgen. De Britse regering had nog in januari van dit jaar besloten dat Huawei-apparatuur beperkt in het nationale 5G netwerk mocht maar kwam daar in juli op terug. Nu mag het helemaal niet en al de bestaande Huawei-apparatuur moet voor 2027 uit het netwerk verwijderd zijn.

Het nieuwe beleid kost aanbieders volgens Britse Telecom miljarden en vertraagt de uitrol van 5G met enkele jaren. Huawei levert immers kwalitatief hoogwaardige apparatuur en is soms tot dertig procent goedkoper dan concurrenten. China reageerde woest en dreigde direct met tegenmaatregelen. Het Nederlandse beleid lijkt op het oorspronkelijke Britse standpunt: onder strenge voorwaarden mag Huawei buiten de zogenaamde kern van het 5G netwerk worden geplaatst. Een Algemene Maatregel van Bestuur van december 2019 beschrijft de voorwaarden nauwkeurig, al wordt natuurlijk China nergens genoemd (het gaat om landen met offensieve cyberprogramma's tegen Nederland...). Het dossier is technisch, zeer complex en in de praktijk blijkt ook de aanwezigheid van Huawei in de periferie van het netwerk tot veiligheidsrisico's te leiden. Er zijn twee redenen die pleiten voor een absoluut verbod.

Huawei is wettelijk verplicht mee te werken met de Chinese inlichtingendiensten. Dit is niet vreemd en gebeurt ook in andere landen. Zo moeten bijvoorbeeld Google, Facebook, Skype en andere Amerikaanse bedrijven meewerken met de National Security Agency (NSA), de Amerikaanse afluisterdienst in Fort Meade. Gebruikt bijvoorbeeld een diplomaat in het Midden-Oosten Gmail voor zijn werk, dan leest waarschijnlijk de NSA vrolijk mee (via bijvoorbeeld het PRISM programma). Maar terwijl onze Amerikaanse bondgenoten intercepties toetsen aan rechtmatigheid/proportionaliteit, onderhevig zijn aan democratische controle en in principe niet aan bedrijfsspionage doen, geldt dit niet voor China. Als uiteindelijk Huawei onderdelen aan het nationale telecom netwerk levert, dan krijgt het bedrijf ongekennde toegang, zowel fysiek als op afstand, tot het hele systeem. Eén onbenullige software update kan de volledige onderwerping van het systeem inleiden. Sterker nog, zelf cyber operaties uit voeren lukt niet meer, juist omdat controle over de nationale telecommunicatie-ruggengraat kwijt is. Men is dan verworpen tot de SIGINT (Signals Intelligence)-kolonie van een ander. Kortom, kies voor Huawei en krijg de Chinese inlichtingendiensten er gratis bij.

De tweede reden is zo mogelijk nog fundamenteeler, want 5G wordt het digitale zenuwstelsel van de maatschappij. Alles wordt hieraan gekoppeld, van *The Internet of Things* tot onze vitale infrastructuur. Dat is nogal een afhankelijkheid die wordt verbonden aan het Nederlands veiligheids- en buitenlandsbeleid. In de relatie met China moest men altijd al op eieren lopen, met drie taboes: Taiwan, Tibet en Tiananmen. Waagde Nederland het nog in 1980 om twee Zwaardvis onderzeeërs aan Taiwan te verkopen (met Chinese sancties tot gevolg), nu staat de Chinese ambassadeur al op de stoep als een hoge Taiwanese politicus een tussenstop maakt op Schiphol. De taboes zijn sindsdien verder uitgebreid met de militarisering van de Zuid-Chinese Zee, het lot van de Oeigoeren, Hong Kong en nog veel meer.

Ondertussen is China machtiger en agressiever geworden. Er broeit een groot conflict met de VS, en Nederland en de EU zullen ongetwijfeld in de nabije toekomst partij moeten kiezen. Die keuze wordt ernstig bemoeilijkt als China diep in het 5G netwerk zit. Landen afhankelijk van Russisch gas riskeren slechts een koude winter als ze Poetin tegen de haren in strijken. Landen met Huawei in 5G en ruzie met de Communistische partij hebben een groter probleem; hun gehele vitale sector is dan onbetrouwbaar. Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald, redeneerde het VK terecht, want met Huawei creëert China een houdgreep zonder weerga.